

Projekt: Mlieko a med pre naše zdravie

Koordinátor MAS Slovensko: Občianske združenie MAS LEV, o.z.

IČO: 420 84 636

Zmluva: [Zmluva o poskytnutí NFP č. 0400537](#)

Schválená suma: 59 800,00 €

Partner - koordinačná MAS: MAS Sdružení Západní Krušnohoří

Rozpočet partnera: 1 771 875,00 CZK

[**Dodatok č. 1 ku Zmluve o NFP**](#)

Projekt rieši aktívnu spoluprácu **OZ MAS LEV, o.z.** a **MAS Sdružení Západní Krušnohoří** (Česká republika). Zameriava sa na osvetu k navráteniu predaja z dvora priamo konečnému spotrebiteľovi a vyzdvihnutie blahodarného účinku medu na ľudský organizmus. Mlieko a med patria od nepamäti k tradičným metódam ľudového liečiteľstva a receptom našich babičiek

Osveta nebude zacielená len na producentov mlieka a medu, ale aj širokú verejnosť

(spotrebiteľov). Dôraz kladieme aj na predaj z dvora, produkciu priamo od farmára. Projekt pomôže malým producentom čerstvých (zdravých) produktov i medárom. V rámci projektu bude zriadené Múzeum medu v obci Klčov. Niektoré aktivity sú realizované na Slovensku a iné v Čechách. Tradície, medzi ktoré radíme aj spracovateľské procesy produktov z farmy, sú súčasťou dedičstva minulosti. Je dôležité odovzdávať ich ďalším generáciám.

Nedostatok kvalitných potravín vplýva na spoločnosť, ktorá sa pomaličky navracia k spotrebe regionálnych produktov. Partnerská MAS z ČR sa už od roku 2011 venuje usporadúvaniu farmárskych trhov a je administrátorom regionálnej značky „KRUŠNOHOŘÍ – regionálny produkt“. Veríme, že získane skúsenosti pre realizáciu aktivít projektu nás posunú o kúsok ďalej, aby sme podchytili aj my miestnych producentov. Zistili sme, že spotrebiteľia majú záujem o zdravie a správnu životosprávu.

Obe partnerské MAS by chceli projektom prispieť k zachovaniu tradícií vo svojom území, zvýšiť záujem o „farmárske mlieko a med“ od miestnych producentov **atraktívnou formou, zriadením múzea**,

vydaním

publikácie

Nájdí si svojho mliekara a včelára.

Hlavným cieľom projektu je získať prehľad o miestnych producentoch, výrobcach zdravých potravín a poskytnúť širšie možnosti prezentácie ich zručnosti, keďže ide v prevažnej miere o ručné spracovanie a podporiť ich schopnosť uplatniť sa na trhu.

Projekt spolupráce ponúka zaujímavú príležitosť prezentovať svoju činnosť (produkcia mlieka, výrobkov z neho, spracovanie medu a jeho využitie) aktívne smerom k miestnym ľuďom, tak aj návštevníkom a partnerom z Českej republiky počas jednotlivých aktivít (Deň mlieka – na ekofarme, Deň medu, aktívny workshop, Festival vína a medu). Trvalý výstup projektu: publikácia a zriadenie Múzea medu v Klčove.

Čiastkové ciele:

- a) Zvýšiť súdržnosť obyvateľov a prispieť tak k zachovaniu tradícií a upevneniu lokálnej identity a medziľudských vzťahov;
- b) Rozvíjať vidiecku turistiku, ekonomiku a miestnu produkciu zdravých potravín z farmy;
- c) Podporiť regionálne produkty prostredníctvom vybudovania Múzea medu v obci Klčov.
- d) Výmena skúsenosti medzi partnerskými MAS (predaj z dvora, poradenstvo maloproducentom, využitie agroturistiky na ekofarme, usporadúvanie farmárskych trhov)

Zriadením múzea vznikne vhodný priestor na prezentáciu tradičnej kultúry týkajúcej sa produktov včiel. Ekofarma Odorica je zase živým príkladom praktických zručností, spracovania produktov a poznania legislatívy pri PREDAJI Z DVORA na Slovensku.

Územie MAS LEV je charakteristické bohatým potenciálom prírodných a ľudských zdrojov, ponúka návštevníkom zaujímavú flóru a faunu, cykloturistiku a turistiku. Výrazným benefitom tohto územia sú mimoriadne vhodné podmienky aj pre vidiecky turizmus využívajúci tradičné (ručné) spracovanie produktov, čisté územie, pokojné prostredie nenarušené ťažkým priemyslom. Obyvateľom MAS LEV spája nielen jeden kataster, ale aj rovnaké zvyky, tradície, pozitívny vzťah k zdravému spôsobu života. Nadaní ľudia žijúci v tomto regióne tvoria potenciál do budúcnosti a rozvoj poľnohospodárstva a cestovného ruchu, aj na miestach ktoré sú menej známe, o ktorých sa nevie. Termín realizácie projektu je vo významnej miere ovplyvnený aktivitami projektu (život na ekofarme, stavba múzea, jarmok, workshopy).

Aktivita č.1: DEŇ MLIEKA - farmársko-bylinkársky deň na ekofarme

Miesto konania: Ekofarma ODORICA, Odorica 1025/4 Levoča (jún 2014)- za účasti českých partnerov

Plánujeme pripraviť a zrealizovať prezentáciu tradičných, ručne spracovaných zdravých

produktov získaných systémom ekologického poľnohospodárstva. Pôjde o praktické ukážky každodenného života na farme (gazdovstve, hospodárstve), pri spracovaní rastlinných komodít (liečivé rastliny z farmy, bylinné výťažky, sypané čaje, liečivé voňavé vankúše) a živočíšnych produktov (domáca zabíjačka, spracovanie a zabíjačkové špeciality). Počas farmárskeho dňa dávame možnosť vyskúšať si rôzne remeslá a svoju zručnosť. Celoročná agroturistika Odorice má svoje špecifiká – ekotábory pre deti a dospelých; netradičné činnosti ako je spoznávanie húb, rastlínstva, zvierat; tradície a remeslá; farmárske činnosti (dojenie dobytku, výroba masla a syra, kosenie, zber plodín, konzervovanie) a športovo- rekreačná činnosť (jazda na koni, na koči, rúbanie dreva ...). Podstatou je návrat človeka k prírode a činnostiam, ktorými sa bezprostredne zaobstarávajú základné potreby na živobytie. Účastníci budú oslovení prostredníctvom letákov.

Farmár Odorice: účastníci podujatia (návštevníci, členovia MAS zo SR a ČR, malí producenti, poľnohospodári, študenti) absolvujú jednotlivé stanovištia na farme, kde plnia jednotlivé úlohy, za ktoré získava body napr. pílenie dreva, rúbanie, kosenie, nakrájanie škvariek a ich spráženie, podojiť zvieratá a iné po splnení úloh získavajú diplom: Farmár ODORICE.

Aktivita č. 2: WORKSHOP (poteší nielen telo, ale aj ducha): Med a mlieko – „... zázračný liek na neduhy“

Miesto konania: SOŠ Majstra Pavla v Levoči (september 2014)

Spolupráca so SOŠ Majstra Pavla, odborom cukrár spočíva v príprave zaujímavých jedál z medu a mlieka, zákusky, medovníky, jedlá s prídavkom medu spojená s ochutnávkou.

Aktivita: Ako zriadiť PREDAJ Z DVORA? Vyskúšaj si svoje zmysly (aktívny workshop)

Workshop ponúka informácie pre začínajúcich záujemcov vo sfére poľnohospodárskej, krok po kroku legislatívne podmienky ako si zabezpečiť všetky povolenia potrebné k predaju z dvora. Príklady dobrej praxe využívané na Slovensku, v Českej republike a iných krajinách EÚ.

Témy :

Zdravé potraviny – mlieko a med - Viem čo jem ?!

Prečo pijú ľudia menej mlieka?

Zdravý balíček z gazdovského (hospodárskeho) dvora priamo spotrebiteľovi

Trendy rozvoja vidieka

Konkurenčné výhody v podnikaní na vidieku

Zaujímavá INOVÁCIA - **Vyskúšaj si svoje zmysly** – účastníci aktivity si môžu vyskúšať šikovnosť svojich zmyslov (zrak, chuť, čuch, sluch, hmat) – postupne riešia úlohy zamerané na spoznávanie plodín, liečivých rastlín, zvierat ... darov Zeme, po splnení úloh napíšu svoje typy na lístok – vhodia do vreca. Následne vyžrebujeme víťazov – cena: balíčky zdravých produktov z ekofarmy ODORICA.

Súťaž: **Medovníkový domček** (najkrajší medovník vytvorený v území MAS LEV) – súťaž, do ktorej sa môžu zapojiť všetky členské obce a mestá MAS LEV, školy, škôlky so svojim medovníkom). Vyhlásenie výsledkov súťaže, odmeňovanie.

Aktivita č. 3: DEŇ MEDU v Klčove – za účasti českých partnerov „Najlepší a najkvalitnejší med je ten, ktorý sa vyprodukuje doma.“

Miesto konania: Obec Klčov (máj 2014) – za účasti českých partnerov

Spolupráca s miestnym združením včelárov a včelármi z územia MAS LEV pri príprave a zabezpečení podujatia, ktoré sa bude zaoberať tematikou histórie a súčasnosti včelárstva v regióne, so zameraním na miestnych výrobcov včelích produktov. Vytvorí sa databáza včelárov, ktorí budú „vedomostnou bankou“ pre začínajúcich podnikateľov v spomínanej oblasti. Oboznámením účastníkov s pozitívnymi účinkami konzumácie včelieho medu pre naše zdravie prispejeme nielen k výmene skúsenosti, ale vytvoríme partnerstvo vyznačujúce sa efektívnou spoluprácou.

- Vytváranie databázy producentov medu a výrobkov z neho.

- Počas podujatia chceme podporiť aj šikovných miestnych remeselníkov – rezbárov pri vyrezávaní symbolov včelárstva (napr. úl, medveď, včela, kvety, včelár, med), ktoré budú umiestnené v okolí Múzea medu v obci Klčov. Účastníci majú možnosť vyrobiť si vlastnú drevenú naberačku na med.

Aktivita č. 4: Festival vína a medu – VIA REGIA - 5. Ročník Miesto konania: Európsky dom – Spišská Kapitula (jún 2014)

Spolupráca s členskou organizáciou OZ MAS LEV Združením FEMAN pri príprave, organizácii medzinárodného festivalu. Cieľom je prezentácia, príklady rozvoja vidieka, výmena odborných skúseností slovenských a zahraničných včelárov spojená s púťou k sv. Ambrózovi – patrónovi včelárov na Spišskú Kapitulu. Počas odborných seminárov na tému včelárstva a medu bude prebiehať sprievodný program: prezentácia tradičných gastronomických špecialít z medu zo Spiša, kozmetických produktov z medu, vystúpenia folklórnych skupín, dychovej hudby a iné.

Aktivita č. 5: Zriadenie MÚZEA MEDU v obci Klčov Miesto výstavby: Obec Klčov (november 2014)

- výstavba nového objektu o celkových rozmeroch 7,6 x 4,1 m (chodba, WC, šatňa, sklad, hlavná miestnosť múzea)
- priestorová kapacita: hlavná miestnosť múzea cca 14 m²
- múzeum: bude obsahovať tradičné produkty včiel, rôzne druhy medu, historické dokumenty o včelároch, nástroje a pomôcky pre včelárov, informácie o živote včiel a výrobe medu, zoznam miestnych včelárov, zaujímavosti.
- možnosť zakúpenia včelích produktov a konanie spoločenských akcií (blízke okolie múzea)
- v obci Klčov je zriadená aj predajňa zdravých produktov z ekofarmy (mlieko, syry, liečivé rastliny, a iné produkty)
- návrh, výroba informačných a historických tabúľ, ich inštalácia v obci Klčov (priblíženie a ochrana spoločného bohatstva prírody – včiel), táto investičná časť projektu nenarúša okolitú prírodu a kolorit obce

Aktivita č. 6: Spoločný výstup projektu: „Nájdí si svojho mliekara a včelára“ (publikácia) Termín: november 2014

Sumárom jednotlivých aktivít zameriavajúcich sa na rozvoj vidieka bude spoločná publikácia, ktorá zmapuje všetkých schválených predajcov a malých producentov mlieka a medu v území.

Publicita a propagácia: zverejnenie na websídle oboch MAS, tlačaná forma.

Spracovanie informačného letáku na podporu malých producentov mlieka a medu v území.

Pri plánovaní projektu sme dospeli k názoru, že by nebolo efektívne zverejňovať producentoch mlieka a medu oboch MAS v jednej spoločnej brožúre, z dôvodu veľkej vzdialenosti medzi maskami, ale bude prínosnejšie, keď si každá strana vydá pre svoje účely publikáciu s informáciami relevantnými pre svoje územie. Platí však, že v oboch variantoch publikácie (český a slovenský) budú informácie o projekte, identické recepty ľudového liečiteľstva využívajúceho mlieko a med. Výstup považujeme za spoločný, vydaný v dvoch variantoch. Zodpovednosť: obaja partneri

Aktivita č. 7: Otvorenie MÚZEA MEDU, ukončenie projektu Miesto konania: Obec Klčov (december 2014)

Otvorenie múzea za účasti všetkých zainteresovaných subjektov na projekte. Kultúrno – spoločenský program (vystúpenia folklórnych telies, hudba, tanec, spev).

Aktivita č. 8: Exkurzia na farmárske trhy v ČR

Exkurzie sa zúčastní 15 zástupcov z MAS LEV. Organizačné zabezpečenie MAS LEV. Informácie o akcii, pozvánky prostredníctvom e-mailovej pošty zabezpečí OZ MAS LEV. Aktivita má význam z hľadiska podpory marketingu medzi miestnymi producentmi a účastníkmi z MAS LEV (prednostne z radov producentov, členovia združenia a pracovníci kancelárie MAS), spropagovania vidieckych trhov v malých obciach, kde hoci nie je vysoká kúpna sila, ale miestne obyvateľstvo má záujem podporiť rozvoj vidieckeho cestovného ruchu aj takýmito druhmi podujatí. Posilní sa prezentácia medzi producentmi mlieka a medu v oboch partnerských MAS. Toto animačné podujatie prispeje k poznávaniu vzájomných špecifik v oblasti tradičnej kultúry spracovania surovín. Súčasťou exkurzie bude prezentácia mliekarov a medárov z územia MAS LEV, potenciálu pre predaj z dvora, vidieckeho turizmu. Zámerom je nielen získať prehľad o kvalitných produktoch, ale aj poskytnúť širšie možnosti ich prezentácie a priblíženie k spotrebiteľom. Pridanou hodnotou bude sprievodný kultúrny program (tradície, folklór) a možnosť nielen pozrieť si, ale aj vyskúšať poľnohospodársku techniku (novú aj historickú), ktorá zvýši atraktivitu trhov. Zmyslom exkurzie je spropagovať farmárske trhy, rôzne

formy prezentácie medu a mlieka a výrobkov z nich, získať nové inšpirácie.